

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HÍRDETÉSEK: 2 hasábos palstour egyszeri hirdetésnél 18 fl., többzori hirdetésnél 14 fl. — Hivatalos hirdetéseknek minden szó 4 fl. — Hirdetés és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő:
ELES KÁROLY.
A kiadók nevén:
Lukonich Gábor dr.
Bárdi György dr. Darnay Kálmán.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők. Kéziratokat nem küldünk vissza.

Október hatodika.

Még szívünkben rezeg a Kossuth im epe napsugaras fénye, s még a fény hatása alatt állunk, midőn új örökemlékü évforduló ihletli meg lelkünket, a nagy eszmék hallhatatlan vértanuinak gyászünnepe, október hatodika.

... Foszlányos viharfelegek húzódtak komor lassúsággal az őszi reggel ködös egén. Ólmos szürkesség borult a tájra és nehéz borongás ereszkedett le. Valami kimondhatatlan szorongás volt a levegőben, vihar volt készülöben... Az aradi váról megindult a tizenhárom a vesztőhely felé.

Több mint félszázad mult azóta. És ma? Őszi verőfénynek enyhe ragyogása aranyozza be a tájat. Tündökölve csillog mindenütt a napsugár. Világosság... világosság mindenütt. És a nemzet millióinak lelke odaszáll a vesztőhely felé. Az ősznek vannak még virágai: mind odahordják a vesztőhelyre. Babér is van még és borostyán: mind odahordják, ahol egykor a bitófák állottak. Magasztalás, istenítés van még: mind ő rájuk halmozzák, akiket még halálukban is meg akart gyaláznai a hóhérok serege.

A hóhérok diadalmaskodó veszett dühökben azt hitték, hogy elfojthatták, kivégezhatték az eszmét. — Hol vannak most? Mivé lettek? Nevüket csak a rá szórt átok és gyalázat tartja még emlékezetben.

És a legyőzöttek? Akiket csufos bitó halálra ítélték és még halálukban

is meg akarták becstelenteni? — Nevüket és alakjukat a halhatatlanság napsugaras glóriája ragyogja be és arra a helyre, ahol akasztófáik állottak, egy nemzet jár imádkozni.

S az eszme győzött. Szabad országnak szabad népe ünnepli vértanuinak emlékét.

Óh, hogy eszme csak úgy győzhet, ha a legjobbak hálnak vértanuhalált érte! Óh, hogy a megváltóknak végig kell járniok a Golgotát! Óh, hogy a diadal utját vérnyomok jelzik és hogy vérvetésből fakad ki a szabadság virága! Óh, hogy azoknak, akik megérték az eszme győzelmét, sirva kell gondolniok azokra, akiket keresztire vertek!...

Most ünnepeljük őket. Odaviszi hódolatát az egész ország; koszorúját a magyar nemzet, virágait minden város és könyűt a nép.

Soha igazabban és tökéletesebben nem egyesül a magyar nemzet, mind az Aradon kivégzett tizenhárom emlékünnepe. Külömbőség nincs magyar és magyar között az ő sirjuknál: hiszen mindnyájunkért szenvedték el a vértannak halálát. Az ő haláluk a szentséges szent kapocs, amely összetart bennünket úgy, hogy soha semmi el nem másaszthat többé. És mindennél erősebb biztosítéka jövőnknek az ő vértanuságuk.

Jöhetnek még ránk ezentul is sötét, nehéz napok; óh sokszor fog még bennünket a kétség környékezni: visszatökintünk gloriás fényben uszó alakjukra és bizalmunk sziklaerős.

Más nemzeteknek is vannak hőseik, vértanúik: ilyenek egynek sem! Könybe borult szemünk szivárványos ragyogásán át ha visszpillantunk rájuk: hódolattal borulunk le előttük. A mítoszok félistenei voltak ilyenek, csodás meséknek tündérlövágjai hasonlók csak hozzájuk.

Könybe borult szemünk szivárványos ragyogását át visszpillantunk a multak ködébe. Irtózatos kép! Foszlányos viharfelegek az őszi reggel ködös egén. Nehéz borongás a tájon. A vesztőhelyen ott állnak a bitófák, ott áll a bakó és ott az istenek felséges nyugalmaival a tizenhárom...

Vécsey... Török... Lainingen... Összesen tizenhárom. Annyi csatáknak diadalmas hősei! Damjanics: a csatak oroszlánja, a félisten? Mind-mind a vesztőhelyen. Annyi diadalmas, véres csatában gyáván bujt el előlük a halál és ime hóhér keze által kell meghalniok.

Nem remegett egyik sem. Haláluk olyan volt, mint a milyen életük: nagy és fenséges. És hogyha halálukra gondolunk, néha még mindig eltölti szívünket a keserűség. Hiába a feledés, hiába az engesztelődés: a sziv szava néha tulkiáltja az értelem szavát; mért kellett nekik bitófán halniok. Komor őszi reggelen, amikor foszlányos viharfelegeket kergetett az északi szél! Nekik: a legjobbaknak, a legnagyobbaknak!... Sötét komor nap volt akkor, névtelen szorongással teljes — de ime, ma őszi verőfénynek csendes ragyogása tündököl mindenütt. Világosság mindenfelé.

Dimitrovics kapitány.

— A Sümeg és Vidéke eredeti tárcája. —

Skerlitz hadnagy az ügyvédek báijáról referált a kapitánynak.

— Pompásan mulattunk, kapitány ur! Én magam tíz üveg pezsgőt pusztítottam el, pedig tudod, hogy jámbor fiu vagyok. Igazi francia pezsgő volt, meggyőződtem a nacionalizádjáról.

Dimitrovics kapitány türelmetlenül hallgatta a hadnagy szapora beszédét. A nagy vörös rác valamire várt és bosszusan kérdezte: — Hát más nem történt?

— Na igen! képekre másztam az egyik parasztnyúzóknak. Komázott velem, hát kioktattam a dienstreglement-ra!

— Sacrament! Már megint valami boldondott csináltál?

A hadnagy kacagott. Gyermekesen, boldogan, mint valami vásolt fiu, aki sikerült csinylt követett el.

Ugyan hagyd el, kapitány ur. Muszáj volt. Fejbe kellett vernem valakit, különben szétpukkadtam volna, mint egy srapsel! Az a sok parasztnyúzó megvadított. A tömördek prókátor eszembe juttatta minden születésem előtti és utáni adósságomat. A néhai való, copfot viselő, térdharisnyás, derék Skerlitzek minden bagatelügye rémes bosszont jár a fejemben. Nem volt levegőm. Hát megtisztítottam.

A kis szőke hadnagy úgy kacagott, hogy majd szétvetette a vaffenrokkját. Felült a század irodaasztalára és onnan deklamált.

— No tudod, micsoda levegőtisztulás volt ott! Mikor az első pezsgős üveg repült, magam maradtam a csatáéren. Akkor aztán megittam a fent nevezett tíz üveget.

A kapitány dühöngött. — Ekkora botrány! Különbem az ügyedet elvállalom bajtárs.

— Köszönöm! — riadt fel a hadnagy ijedten, — lehetetlen...

— Mi? Mi az?

— Nem lehet.

A hatalmas rác vörös arca biborpirosra vált. Felfújta a mellét és úgy bömblött:

— Hát ez már megint micsoda szamárság? Hát nem megmondtam neked te gyerek, hogy mindig rám bíz az ügyeidet? Én vagyok az öregapád, érted. Csak nem engedhetem, hogy holmi ostoba segédkezés miatt agyonvágjanak!

Mit csinálna akkor a te imádságos, törékeny mátkád, a kis baronessz, mi? Kisirná a két gyönyörűséges buzavirágzin szemét, te bikkfi!

Dimitrovics kapitány nagyon haragudott.

A legénység, még a katolikusa is, visszajára vetette ilyenkor a keresztet, mikor a „fenevad” — haragudott.

A hadnagy szepegett, akár a gyermek.

— De édes kapitány ur, igazán nem lehet róla! A mulatságon ott voltak Jetek és Ráduly főhadnagyok s ők rögtön ajánkoztak.

Hazudott a kis hadnagy, de muszáj volt neki. —

A kapitány lecsillapodott. — Jól van! — mondta epésen. — Más mondani valód nincs?

— Oh igen; — kapott hirtelen szóba a hadnagy és újra zavarba jött, — üdvözöltet a szép Lóri!

— No?

— Nagyon unatkozott szegény! A sok prókátor között kerülgette a sárban nyugvó férje emléke. Látod, kapitány ur, igazán nem értem, hogyan lehetett az ilyen szép, életvidám asszony egy parasztnyúzóknak a felesége? Igazi kincstári dáma!

A rác mosolygott. — Remélem, udvaroltál neki.

A hadnagy elvörösödött. — Hova gondolsz? Különbem nem tagadom rád való tekintetből. De csak azért! Hogy meg ne közelíthessék azok a pörvesztők.

Dimitrovics kapitány felkacagott. Boldogan, vidáman veregette a hadnagy vállát és jólelkűen mondta:

— Derék fiu vagy! Szervusz!

Skerlitz hadnagy a katonai lövöldésben letöltte ellenfelét, a vén prókátort. Jókédvében volt a kis hadnagy és csak jobb karját zuzta szét golyójával a parasztnyúzóknak.

A kis bánati városban élénken tárgyalták a szomorú esetet. Még polgári körökben is a kis

És a vértanuk véreből kikelt a szabadság isteni virága. A vértanuk nem haltak meg hiába. A megváltóknak pedig végig kell járniok a Golgotát!

És ha szívünk fájdalma kitör néha, elnyugszik nemsokára. Helyébe jó a csendes megnyugvás, az emlékezés, és az imádság.

Ugy végeztetett, hogy ők meghaljanak azért, hogy nemzetük éljen.

Nemzetük él és szabad. Nemzetük él, és imádkozni jár az ő sírjukhoz.

Rákosi Fohásza.

Említettük lapunkban, hogy Rákosi a Kossuth ünnepre írt *Fohászának* legnagyobb részét Sümegeen írta meg. Most a *Budapesti Hírlap* múlt vasárnapi tárcájában elmondja: miként született e *Fohász*, ama nagy ünnep Istenhez szárnyaló gyönyörű imádsága.

A *Fohász* megírásával a függetlenségi párt bizta meg. Ott hagyta a főváros kábiló zaját, mindennapi életének örökharcát s jött a vidékre imádságára ihletet meríteni.

Mint írja, először kerültebe, a hajdunánási derek nép közé ment s így folytatja:

... S itt, ahol minden házból otthon érezhetem magamat, emésztő vágy fogott el, hogy megüzezzem azt a fájat, ahol születtem s ahonnan már gyermekkoromban elszakadtam.

Remek szép vidék az. Ott rejtőzik a Balaton zalai hegyei mögött, ahol csöndes, festői völgyek egymást váltogatják, s ahol a hegyek tetejéről évszázados várromok köszöntik az utast, regélve neki rég kihalt harcosok nemzedékeiről.

A mély, sötét, titokteljes erdőkből zugó patakok erednek és csillogva sietnek a Balaton felé.

Ott születtem én, jóformán a sümegei várromjai alatt, olyan költői levegőben, hogy tán még a virágról-virágra szálló méhek is Kisfaludy Sándor édes-bus dalait zümmögik.

Meglátogattam a k's falut, melyben születtem,* s oly fájdalmasan idegenül éreztem magamat benne. A régi házunk teljesen át van alakítva, a másik házukban meg őrassági cselédek laknak. Nem ismert engem ott már senki, csak egy parasztembert találtam, aki játszótársam volt, s aki szíveskedett el is binni, hogy csakugyan én vagyok az a hét éves fiú, akivel ő hajdanában annyit verekedett.

De láttam a régi kertünket, a faluba vivő jegenyefasort, tapostam a falum porát, szivtam a levegőjét, s ez megihletett.

A rákövetkezőt éjszakát Sümegeen töltöttem. Darnay Kálmán vendégszeretete, mely többek közt kitérő horokban is nyilvánult, ugyan csak fölvillanyozott bennünket. S mikor nyugalomra tértem, nem voltam képes lehuyni szememet.

Kinyitottam az ablakot. Gyönyörű holdas éj volt, mely ezüstös pompájával elborította a velem szemben lévő váromot.

* Rákosi Viktor Ukkon született. Szerk.

hadnagy mellett nyilatkozott meg a rokonszenve, aki ebben az egész ügyben a leggavallérosabb magatartást tanusította.

Részben sajnálták is a hadnagyot, mert nyilvánvalónak látszott, hogy a párbajügy, amelyet nyilvános botrány előzött meg, a hadnagra szomorú befejezést fog nyerni.

Willibald von Skerlitz hadnagy ugyanis jegyben járt egy felső sziléziai lengyel főurnak, Boritovszky János bárónak leányával, a buza-virágszin szemű Dalmával. A keserű lengyel köztudomás szerint szigorú elveket vallott és bizonyos volt, hogy ki fogja adni az utját a lánya vőlegényének, ha értesül a párbaj botrányos előzményeiről. Mert Skerlitz hadnagy Dimitrovics kapitány barátjaéért, a szépséges szép Lóriért rögtönözte a botrányt.

Az ügyvédbálon ugyanis a szép Lórit, aki viszonyát a nagy vörös ráccal ismerték, feltűnően elhanyagolták a gavallérok. Szinte tüntettek a figyelmetlenségükkel, ami már magában is fölforgatta a jólelkű Skerlitz hadnagy vérért, aki boldondulásig szerette kapitányát, a vörös rácot. A nővel szemben tanusított udvariasság külföldben is minden esetben dühre ingerelte volna.

Igy aztán mikor hajnalra a háltarem egyik szomszédos külsőszobájából kihallotta a vén prókátor sértő megjegyzését, amely a szép Lóriát vonatkozott, a hadnagy megfellebbezett magáról. A vén prókátor ezt mondta:

Főlnéztem a szétdult falakra: Árpádkori alakítás, s ha beszélni tudna, ezer év történetéről mesélhetne a késő ivadéknak.

És ekkor megdobbant a szívem és elkezdett a rom suttozni. Itt, azon a kedves helyen, hol az én becsületesen élt és szegényül meghalt apám is kenyere javát megette. Itt, ahol jó anyám életének annyi szép és küzdelmes része lefolyt. Itt, ahol nekem (ödelent a szomorúfűzfával beszegott kis temetőben) testvéreim vannak eltemetve... itt meglevevült előttem a magam élete... s aztán meglevevült előttem a nemzet multja... és itt, azon a holdas augusztusi éjszakán írtam meg a *Fohász* legnagyobb részét. A nemzetnek éreztem magamat és Istenhez tudtam emelkedni."

A nagy időkbel.

Joachimstál István volt 1848-49-es honvéd-tizedes szívességéből megkaptuk a tapolcai járásbeli nemzetőröségi zászlóalj III-ik századának *Élelmességi listromát*. Ebből közöljük e névsort: *Kapitány*: Kisfaludy Mór. *Főhadnagy*: Csontos Sándor. *Alhadnagy*: Rothfiser János, Oszterhauer Kristóf. *Örmester*: Gerzsó Ádám, Horváth János sümegei. *Tizedes*: Sáry Elek, Sittensam János Gözsy Ferenc, Gombás István, Megle József, Forgács István, Ángyám János, Novák Ferenc, Horváth Lajos, Tóth János prágai, Baráth István, Ág Imre. *Altizedes*: Kíaff József, Merétey József, Kömives György, Karsay Vendel. *Zászlótartó*: Takács József *Dobos*: Czimondor Mihály. *Nemzetőr*: Anderle József, Balogh József, Bárány János, Bauer Antal, Berlovics Antal, Berlovics József, Bita Antal, Bogor Antal, Boó Sándor, Burdohán János, Cseh László, Csizsár István János Csizsár József Takács, Dani János, Eitner József, Erdődy Gábor, Éry Imre, Farkas Antal, Farkas József, Feher Antal, Putó Lajos, Gaál Ferenc, Gerzsó János, Geszton József, Gróf József, Györi András, Hargics Ferenc, Herczegh János, Horváth Antal, Horváth Gábor Szűcs, Horváth Gábor János fia, Horváth Ferenc, Horváth Imre, Jandó Ferenc, Györi György, Jankó Ferenc, Kapás Pál, Kelemen György, Kerni Mihály, Kocsis József, Kocsis Mihály, Kondor József, Korcsináros János, Kosár József, Kovács Antal, Kovács János, Kutassy János, Lázár Antal, Leiner István, Liszli Károly, Lukonics Ferenc ifjabb, Lukonics Ferenc öregebb, Lutár Antal, Lőrincz István, Nemes Ferenc, Nyers János, Olasz Antal, Oszkay János, Ósi Imre, Pezenhoffer János, Pillich Ferenc, Rédey Antal, Rédey Károly, Rehőleg István, Reiner János, Ruska József, Simon György, Somogyi Lajos, Sostán József, Szabó Boldizsár, Szatmáry Pál, Szijjártó Imre, Szijjártó József, Takács Alajos, Tóth Ferenc, Tóth János, Török Ferenc, Vasser József, Végh Antal, Vechler József, Vörös György, Csombó Ferenc, Furgyán József, Farkas János, Gyalog István, Josa János, Kulcsár János József, Mojzner József, Nagy János, Németh György, Németh Ferenc, Ozvald Pál, Simon János, Simon Takács József, Simon István, Simon Márton József, Somogyi György, Somogyi József, Szántó Mihály, Cséplő György, Cséplő Ferenc, Felker János, Felker József, Hillér József, Holport János, Hujber János, Keserű György, Lemner Márton, Mojzner János, Merics Márton, Partics Ferenc, Partics

János, Valtner István, Istemes György, Kovács István, Kulcsár Antal, Kulcsár János, Németh Péter, Tóth István, Varga Gábor, Varga Imre, Varga Vendel, Vincze János, Baráth János, Baráth Pál Bogyai Antal, Bolla János, Borbély József Böhm József, Brül Jakab, Cseh Mihály, Csopor László, Fejes György, Görög József, Hegedűs József, Hegyi János, Holba Pál, Horváth János rendeki, Kis György, Koczák József, Koppeller Ferenc, Koppeller János, Koppeller Mihály, Kovács Mihály, Kozma Ignác, Kulcsár János, Kustos Mihály Markó Ferenc, Markó György, Miley József, Molnár József, Nagy Pál, Oszterhauer Lajos, Patka Mihály, Persovics András, Polácska Péter, Pujcsék József ifjabb, Pujcsék József öregebb, Saiber Flóris, Saiber Márkus, Saiber Miksa, Salamon Márk, Sós Ferenc, Sós Vendel, Söjtöry József, Steiner Jakab, Strang József, Szalay József, Takauer Mór, Tóth János rendeki, Valkó Márton, Varga János, Varga Mihály, Vaskó József, Veltner Majer, Bujtor Antal, Kenyeres József, Kojza József, Marics Mihály, Molnár Mihály, Partos János, Partos József, Böcskey Mihály, Eszly Márton, Kismás János, Kopecskó János, Kovács György, Vasáros Pál, Bakos Ágoston, Bakos Benedek, Bakos Dömötör, Bakos Miklós József, Bakos Pál József, Boris József, Csarnasz Dávid, Csordás Pál, Farkas János, Hurdy Gábor, Illés István, Kis Babos József, Kovács Gergely, Nagy József, Nemes József, Nemes Péter, Nemes Vincze, Antal Gábor, Egyed Ferenc, Egyed József, Hardy István, Imre József, Kálmán József, Kápli György, Mészáros Pál, Morocz Mihály, Nagy Flóris, Pálffy Ferenc, Patkó Gábor, Simon Ambrus, Fatay Mihály, Jakasics János, Jakasics Mihály, Imre Pál, Madár Gábor, Mesterházy József, Bakos József, Hidassy István, Jankó Gábor, Jankó György, Jankó Márton, Jankó Pál, Kovács József, Lukács, László, Marton József, Németh Gábor, Németh József, Sipos Gábor, Sostay Márton, Szabó Antal, Szabó István, Szántay József, Varga György, Varga József, Angyal János, Bakos Antal, Borbély János, Czanka János, Gelley Péter, Lukácsa József, Molnár János, Ságváry Antal, Ságváry Gábor, Szél György, Szintén Ferenc, Tóth János hegymagasi, Ujházy Lajos, Bolla János, Illés György, Illés László, Korany Ádám, Lovász József, Takács János, Varga István.

A jegyzékből megemlítiük, hogy 1848 július 9-től 31-ig bezárólag a kapitány 61 frt. 20 kr., a főhadnagy 30 frt. 40 kr., az alhadnagyk 23 frt., az örmesterek 9 frt. 12 kr., a tizedesek 6 frt. 8 kr., nemzetőrök 3 frt. 4 kr. s az örmesterektől lefelé még 23 kenyeret kaptak.

H I R E K.

— **Október 4.** Tegnap ünnepeltük dicsőségeseen uralkodó királyunk nevénapját. A középületeken kint lengtek a nemzeti zászlók. Reggel fél nyolckor a plébánia templomban hálaadó istentisztelet volt, amelyen az iskolák és a hatóságok testületileg vettek részt.

— **Személyi hír.** Szelestey Károly csendőrezredes, a székesfehérvári kerület parancsnoka f. hó 3-án városunkba érkezett, megvizsgálta a csendőrséget s másnap Zalaszentőrára utazott.

— Még nem vezették ki innen a markotányosnét? Mégis szemtelenség! Az én időmben az ilyen személyt kitáncoltatták volna a szalából!

Erre a megjegyzésre argumentált Skerlitz hadnagy pezsgős üvegekkel.

A kis hadnagy a párbaj után erősen szorongott. Szerette volna, ha sem a vörös rác, sem a felső sziléziai lengyel várur nem tudnak meg semmit a párbaj okáról. A kapitány előtt gyöngédségből akarta eltitkolni, a keserű lengyel elől pedig saját felfogott érdeke miatt. A szigorú lengyel bizonyára visszaküldené a lánya jegygyűrűjét.

A párbaj igazi oka harmadnapra mégis eljutott a vörös rác füleibe. A fenevad dühöngött.

— Te gyermek — rohant rá a hadnagra és szeretettel megölelte — mért nem szóltál nekem erről az ostobaságról. Lekszaboltam volna az egész ügyvédbagázst!

— De kapitány! Ez az én ügyem volt...

— A fenét! Most már mit csinálsz? Mi? A jövődbeli apósd kitagad! Hiszen Lórit erősen kompromittálta a hozzám való vonzódása.

— Nekem kötelességem volt a sértést megtorolni.

— De édes fiam, te csak nem lehetsz áldozata a nemes szivednek. Ezt nem engedhetem. Az a boldog lengyel pedig nem ismer pardont.

— Jöjjön, aminek jönnie kell!

Dimitrovics kapitányunk kidagadtak az erek a homlokán. Erősen gondolkozott s a gondolkodás miatti gyötrelem kiált az arcára.

— Átkozottul boldog helyzet ez, fiam! — nyögte ki aztán elkényeszedve. Ilyen nagy adósd én nem lehetek. Itt a boldogságotól van szó!

A kis hadnagy szeme elborult. Titokban sohajtott egyet s aztán erőltetett vidámsággal mondta:

— Katonadolog!

A kapitány felfohászodott.

— No hát segítünk rajta, fiam!

Másnap Dimitrovics kapitány levelet mentett Felső-Sziléziába, Boritovszky János báróhoz. Maga írta meg a botrányt és a párbaj lefolyását s végül áradozó szavakkal festette le a kis hadnagy gavalléros viselkedését. Levelét így végezte:

— Bármit is irjanak mások méltóságodnak, szíveskedjek tudomásul venni, hogy a szép Lórit menyasszonyom, akit az ősszel feleségül veszek. Skerlitz hadnagy tehát a menyasszonyomat védte meg, ami minden ur embernek, kivált ha bajtársunk, kötelessége.

És Dimitrovics kapitány, csak hogy megmentse a kis hadnagy boldogságát, feleségül vette az özvegyet.

Pakots József.

— **Jóváhagyás.** Vármegyénk törvényhatóságának közgyűlése a 80 000 korona törlesztéses kölcsön ügyében kötött kötelezvényt jóváhagyta. A kötelezőt az előjárásig nyomban elküldötte a Magyar Jelzálog Hitelbank igazgatóságának s az összeg folyósítása iránt a szükséges intézkedéseket megtette.

— **Iskolaszünetelés Tihanyon.** Szeptember 28-án avatták föl nagy ünnepséggel a tihanyi római katolikus új iskolaházat, melyhez a község járulmányain kívül a tihanyi szent-Benedekrendi apátság mintegy 20 000 koronával járult. A egyházi megáldást Halbik Ciprián tihanyi apát teljesítette. Jelen voltak: Kránitz Kálmán veszprémi kanonok s egyházmegyei főtanfelügyelő, Péter Pál veszprémi kanonok, Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanácsos, tanfelügyelő, Vurglics Ágoston felsőfőrsi prépost, Haray István dr. kir. tanácsos, Szegecsy Ferenc dr. járásbíró, Kanovics György, Náray Sándor, az uradalmi tisztség, a község előjárósága, az iskolaszék, tanítók, növendékek, Tihany, Balatonfüred, Aszófő s Örvényes községek lakossága óriási sokaságban. Az iskolaház egyház megáldása után Halbik Ciprián tihanyi apát intézte a szülőkhöz, tanítókhöz és növendékekhez meghatározott feladatokat. Mély tudományosságban, emelkedett egyházi érzésekben, hazaszeretében s költői hasonlatokban egyaránt gazdag beszédében méltatta a keresztény iskola magasabb feladatát, a szülőknél az iskolai feladatára vonatkozó lelkiismeretes kötelességeit, az anyák fontos szerepét az iskola és család kölcsönhatásában, a tanítói kiváltás nagy feladatát s a növendékeknek az iskolai élettel összefüggő jövő boldogságát. A nagy hatást keltő szónoklat után megyénk királyi tanfelügyelője szótartott az ünnepi közönséghez. Hálás elismeréssel adózott Halbik Ciprián apátnak hazafias áldozatkészségeit s rámutatott az ezeréves múltira, mely hervadtlan érdemekkel fűzi egybe Szent Benedek jeles rendjét a magyar nemzet szellemi fejlődésével s egész lelkivilágával. E határozat és legbensőbb kötelességek egyik erős kapcsát találja az apátság áldozatkészségével felállított iskolában, mely a kultúra szelid fényével fogja bevezetni Tihany történelmi emlékeinek komor fényét. A szép beszéd után körmenetben tértek az apátsági templomba, melyben maga Halbik Ciprián apát mondotta az ünnepi misét. Délelőtt az apátság látta vendégül fényes asztalánál a nagy társaságot, mely lelkes és szellemes köszöntőkkel ünnepelte a szép napot.

— **Honvéd szemle.** A sümegi járás területén tartózkodó s bárholva illetőségű honvéd legénység ellenőrző szemléje október 9., 10. és 11-én Sümogen, a lövészársulat helyiségében lesz. Rendje a következő: 9-én a mihályfai, góganfal és ukli, 10-én a nyirádi, káptalanfai, galsai és bazsi jegyzőségek községében, 11-én Sümeg és Csabrendek nagyközségekben tartózkodó honvédek szemléjét tartják meg. A szemlén meg nem jelenő vagy elkésve érkező honvédek az utószemlén Nagykanizsán november 19-én tartoznak megjelenni s elmaradásukért az önkívül büntetést kapnak.

— **Adomány.** Az idei március 15-ikének ünnepe alkalmából a 48-as honvédek megvendégelésére egybegyűlt összegből megmaradt négy korona. Ehhez Messner Jakab még két koronát adott. Kossuth születésének századik évfordulóján a fenti összeget, 3-3 koronát, átadtam két szegény 48-as honvédnek. Érte az illetők nevében e helyütt is köszönetet mondok.

Éles Károly.

— **Népesség.** Sümogen az év lefolyt három hegyedében született 107, meghalt 143, házasságot kötött 20. A szaporodás tehát 24.

— **Halálozások.** Részvétel tudatjuk egy áldott lelkű pap halálát, Sass Lajos, galsai ág. evang. egyház lelkesze, s a sümegi protestáns vallású tanuló hitoktatója folyó hó 28-án reggel 2 órakor Galsán elhunyt. A boldogult tiszteletes 70 éves volt s 44 évig munkálkodott a tisztes papi pályán. 29-én délután 4 órakor helyezték örök nyugalomra a galsai ág. evang. templomban. Áldás emlékére.

Özv. Goldberger Julianna, Hirschler Soma állami tanító anyósa, Csabrendeken szeptember hó 27-én délután 6 órakor 88 éves korában elhunyt. Temetése szept. hó 19-én délután 2 órakor nagy részvét mellett ment végbe. Winkler Sándor dr. rabbi megható gyászbeszédet tartott, Grünwald kántor a templomi énekkel megáldó gyászzenéket adott elő. Béke poraira.

A sümegi földműves osztálynak egy általános tiszteletben részesült tagja, Gombai Ferenc szeptember 28-án 82 éves korában elhunyt. A boldogult sokáig volt városi képviselő és évenként viselte az erdőgondnoki tiszteletet. Temetésén a város előjárósága is több képviselőtestületi tag is megjelent. Nyugodjék békében!

— **Szüret.** A sümegi Baglyashegy hegyközségének választmánya a szüret idejéről október 20-át ajánlja a közgyűlésnek. Helyesen cselek-

szik a közgyűlés, ha ezt a napot elfogadja. A szőlők állapota ugyanis nem valami kiváló ünnepségi szüretre nyújt kilátást, tehát erre a kitöltött határidőre nagy szükség van, hogy boránk minőségét javítsa.

— **Kérelem.** Az év utolsó negyede alkalmából tisztelettel kérjük lapunk érdemes pártolóját, hogy az előfizetéseket megújítva s a hátralékokat lehetőleg beküldeni sziveskedjék, hogy mi is megfellelősséggel annak az anyagi kötelezettségnek, amivel a lap fenntartása jár. Jegyzők és lajtosok négy korona kedvezményes áron rendelhetik meg lapunkat. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **Az olasz bor ellen.** Tapolcán f. hó 28-án tartották meg az olasz bor behozatala ellen összehívott tiltakozó népgyűlést. A környékből megjelent községek képviselői s több, mint 2000 főnyi közönség jelenlétében Glaser Sándor városbíró a népgyűlést lelkes szavakkal nyitotta meg. Handlery Gusztáv földművelő általános helyesléssel többször felhívta a megokolással a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

1. Vétessék az olasz borra 40 korona vám. 2. A kiegyezési tárgyalások alkalmával hasson oda a m. kir. kormány, hogy Ausztriában is a miénkhez hasonló borbamosítások elleni törvény lépjen életbe. 3. A bor italmérségi adó eltörlését. 4. Szeszitalmérségi adó felemelését. 5. Szesznek, mint iparfogyasztási cikknek adómentesítése. 6. A konyakgyártás megkönyvítése.

Ezek után Vastagh János polgári iskolai tanár és földművelő az előterjesztett határozati javaslatot a következő pontot kéri csatoltatni: Mondja ki a népgyűlés, hogy az esetre, ha kormány bármilyen kényszerítő körülmények folytán olyan vámszerződési javaslatot terjesztene elő a törvényhozásnak, mely az olasz borvámot 40 koronán aluli összegben állapítaná meg, hazafias kötelességéből teszi e népgyűlés rendezőinek olyan mozgalom megindítását, mely óriási országos tiltakozó népgyűlést hívjon össze a törvényjavaslat betervezése és tárgyalása közti időben Budapestre az új országház körüli tere. A népgyűlés ezt a pontot is egyhangulag elfogadta.

Jegyzőkönyvi kivonattal a népgyűléshez eddig csatoltak: Hegyesd, Kapocs, Köveskálta, Monoszló, Balatonhenye, Szentbékálta. Az értekezlet felkérte Hertelendy Ferencet, a kerület képviselőjét, hogy a hozott határozatot kérvény alakjában a képviselőházhoz terjesztesse fel.

Erre Hertelendy Ferenc, a tapolcai kerület képviselője kijelenti, hogy az olasz borvám elleni mozgalom élén már 1900-ban nagy küzdelmet fejtett ki Tapolca vidéke. Örömmel fogadja a reá rótt tisztelet és kijelenti, hogy meggyőződésének és lelkiismeretének sugallatát követve, meg is fog a helye helyezett bizalomnak felelni. Ismervé a borvidék nagy baját, teljes erővel küzd a siker mellett és sem nagyobb politikai érdekek, sem pártfegyelmek e kérdés igaz elbírálásában őt gátolni nem fogják. Minden tudással és erővel a kérelemnek érvényt szerezni, fővágya és törekvése. Minden lehető el fog követni, hogy megfelelő eredményt érjen el.

— **Állatdíjazás.** A csáktornyai járás mezőgazdasági bizottsága az állattenyésztés fejlesztés érdekében, e hó 28-án Csáktornyai állatdíjazást rendezett, melyen a csáktornyai járásban lakó kiscsapatok vehettek részt. Mintegy 300 drb állat volt a kiállításán s 23 díjat osztottak ki. A díjakat Darányi Ignác fölmvelésügyi miniszter a csáktornyai takarékpénztárak és magánosok adták. A kiállítás díjmentes képét tárta fel a munkácsi állattenyésztés fejlettségének s büzdítőlag hatott a kiscsapatokra, csak az a sajnálatos, hogy az állatdíjazást vasárnap tartották s e miatt egyes községek egészen távolmaradtak. Az állatdíjazást népes banket követte, melyen dr. Jankovich László gróf, Zalamegye főispánja Darányi miniszterre, Ziegler Kálmán kir. közjegyző a főispánra mondott pohárköszöntőt.

— **Lopás a Darnay múzeumban.** A Darnay múzeumban, mely minden szerdán délután és vasárnap délelőtt nyitva áll a nagyközönségnek, valamely vakmerő tolvaj álkulccsal kinyitotta az éremgyűjtemény egyik tárolóját és onnan először egy, később négy darab aranyat klopott. A lelketlen tolvaj úgy látszik az újabb aranyakra utazott, mert a nagyobb számban ott levő régibb aranyakat érintetlenül hagyta. Az ellopottak egyike Mária Terézia aranya 1765-ből, két darab II. Józseftől 1788 és 1785-ből, egy darab Ferenc arany 1798-ból. Mindannyi szűz Mária képével van ellátva. Végül egy darab Ferenc József arany 1869-ből. A tettest a csendőrség keresi. Aki a nyomra vezet, illő jutalomban részesül. Az aranyak évszámait a fővárosi lapok utján minden ékszerészhez és kereskedőhöz eljuttatnak, így azok eladása lehetetlenül van téve. Szálljon magába a tettes és tegye jóvá bűnét, vigye vissza és tegye észrevétel nélkül a múzeum asztalán álló bársöny könyvbe.

— **Megszokott ügyvéd Hauser János dr.** nagykanizsai ügyvéd, megyebizottsági tag, városi képviselő, több pénzintézetnek igazgatósági illetve felügyelő bizottsági tagja, ki ezeken kívül még számos bizalmi és tiszteletbeli állást foglalt el, — az igazságszolgáltatás büntető keze elől menekülve, szept. 27-én éjjel megszokott. Csak nehezen határozta el magát, hogy ott hagyja azt a várost, melynek szülőföldje és tisztelet polgára volt; előbb megkísérelte tisztázni piszkos ügyeit, majd öngyilkos akart lenni. Egyik akaratát sem hajthatta végre, mert gyenge volt, mint ahogy élete minden egyes fázisán rajta van a gyengeség jele. Hauser János dr. anyagi zavarai már több mint nyolc napja foglalkoztatták a kanizsai pénzügyi köröket. Alig akarta valaki elhinni, hogy ő tényleg a tönk szélén álljon és mindenki abban a meggyőződésben volt, hogy az ügyet minden rázkódás nélkül rendezni lehet. — De az abbeí kíséreltetések igen kinyultak és föllármázták az egész vidéket, honnét a hét végével már tömegesen jelentkeztek olyanok, kiknek bizalmával Hauser dr. visszaélt. Hauser attól tartva, hogy a tömeges feljelentések folytán az ügyészség letartóztatását fogja elrendelni, 27-én este Barilla bérkocsissal Gyékényesre hajtatott és onnét valószínű Budapestre vette útját. Azóta nyoma veszett. A rendőrség körözletét elrendelte.

— **A főlonc és a vicinális.** A vicinálisok kacagató történetei között nem az utolsó hely illeti meg az alábbi Szegszárdról érkező híreket. Megesett ugyanis Szerencse Gergelyvel az a kis kellemetlenség, hogy Szegszárd városi közbiztonságának érdekében a rendőrkapitány eltoloncoltatta illetőségi helyére, — Szabadkára. Az eltoloncolás felelősségteljes munkáját Doroghy Ferenc rendőr végezte nagy buzgalommal, de gyöngye szerencsével, mert felültek ugyan édes kettesben a vicinálisra, de Szerencse Gergelynek sehogysem tesszék ez a zárkórú társaság és fölháználva Doroghy uram fesztelen szűnyökölését és a vicinális mérsékelt száguldozását, egyszerűen kilépett a kocsiából, ahnétkül természetesen, hogy a legesekélyebb baj esett volna. Még vissza is kiáltott örvőjének:

— No Isten megáldja kendet, Szerencsés utazást kívánok!

Ezzel vigan tovább állott Szerencse Gergely, mondván:

Áldja meg az ég ura azt, aki ezt a masinát feltalálta.

— **A nyirádi dráma.** Lapunk múlt számában leírtuk, azt a véres drámát, amely a múlt héten Nyirádon történt. A gyilkos rendőr, Och Ferencet és áldozatát, Németh Lina deveseri bárcás leányt szept. 28-án boncolták föl Fischer Ignác dr. és Bíró József dr. sümegi orvosok s még az nap a község lakóinak óriási részvétele mellett eltemették. Most együtt egymás mellett nyugosznak a véres dráma áldozatai.

— **Mindig csak „valódi“.** A vásárlásnál nem ritkán halljuk azt a kívánságot hángoztatni, hogy csak „valódi“ árut óvajt. Amde mi a „valódi“? Ezzel az „eredeti“, az „első“ jelzettek, amely ugy van készítve, amint az maga a feltaláló akarta. A mai kor irányában fekszik azonban az új, a jó dolgot, amely sikeres elterjedést nyert, azonnal „utánzóni“, és az utánzót mint „épen olyan jót“, sőt mint „jobbat“ kínálni. Többnyire a lápszeroknál fordul ez elő, noha épen ennél a legfontosabb az, hogy elkerüljük a „hamisítványt“. Több mint egy évtizeddel ezelőtt, amidőn Kathreiner-féle Kneipp-malátá kávé páratlan előnye révén a családokban oly gyorsan meghonosodott, az utánzók is csakhamar felmerültek, hogy közönséges pórkölt terményekkel, amelyek csak külsőleg hasonlítottak az eredeti áruhoz, mint „épen olyan jót“ jelezve elárasszák a piacot. Igaz, hogy a családok soha sem tartott sokáig, mert háziasszonyaink, ha egyszer-másszor „rávenni“ is hagyták magukat a hamisítvány megpróbálására, csak hamar észre is vették az iz rendkívül nagy különbségét. De ha egyik felhagy vele, a másik újra kezd, s azért jól teszi minden háziasszony, ha a malátakávé vásárlásánál mindig ezt a megjegyzést is használja: „De csak a valódi Kathreiner“ az ismert Kathreiner-féle csomagokban, még az esetben is, ha a „hamisítványt“ kíséreltet még nem is tett volna. Mert csakis ez bírja azt a kedvelt, kellemes, a babbaké megközelítő ízt s csak egyedül ő javítja a naponta megszokott kávéitait. A „valódi Kathreiner“ mint a legjobb van elismervé a babbaké pótlásául, ahol az orvosi rendeletre nélkülözendő épen a „Kathreiner“ az első, a valódi gyártmány, és még ma is elretlen az ő előnyeiben. Reá legjobban alkalmazható s mondás: az igazán jó csak a valódi.

Megérkeztek

a legújabb őszi és téli divat-
szövegek; miért is ajánlja ezek-
nek legpontosabb és legolcsóbb
elkészítését

GRÜNFELD J.

uri szabó,

ezelőtt Epstein Vilmos A. Sümege.

3338/tk. 1902.

Árverési hirdetés kivonat.

A sümegei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Jakab Károly és társai végrehajthatóknak Lovas István végrehajtást szenvedő elleni 154 kor. 30 fillér költségkövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést a sümegei kir. járásbíró területén levő nagygyörből 189. szíjkyben f. 272. hrsz. alatt Lovas István tulajdonán felvett ingatlanra 1392 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi október hó 13-ik napján délelőlt 10 órakor Nagygyörből község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 139 K. 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltást kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Sümege, 1902. augusztus 31-én.

Szerdahely, kir. aljbíró.

Horvát Gábor

könyvnyomdája,
könyv- és papirkereskedése,
Sümege.

Elkészít mindenféle ügyvédi
és körjegyzői nyomtatványo-
kat, műveket, folyóiratokat,
eljegyzési és esketési kártyá-
kat, számlákat, gyászlapokat,
levélpapír és borítékokat
izléses kivételen és jutányos áron.

Teljes raktár
körjegyzői nyomtatványokból.

Sümegei táj- és képes
levelező-lapok dus választék-
ban kaphatók.

A

Brázay-féle

sós borszesz

nélkülözhetlen háziszar.

— Kapható mindenütt. —

JANKÓ ÁRPÁD

cipésmester,
SÜMEGEN.

Van szerencsém a n. é. közönség
becses tudomására hozni, hogy a őszi
idényre a legjobb minőségű bőrből, leg-
finomabb kidolgozású és tartós ur-, női-,
gyermekcipőket és orosz-bagaria csizmákat
készítek a legolcsóbb árért, a n. é. közön-
ség teljes megalégedésére.

A n. é. közönség bizalmát és b.
pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

JANKÓ ÁRPÁD

cipésmester,
Sümege.

40-52.

Házeladás.

Sümege az Uj-uccában Belovics József-féle ház
szabadkézből minden áron eladó. — Bővebb fel-
világosítással szolgál Presing István Sümege.

Napról-napra miútkább
jótéteménynek
és szükségletnek bizonyul
minden családban a

Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé
használata.

Gondos háziasszony ne késlekedjék
tovább ezt a jóízű és egészséges
kávé italt bevezetni.

Tisztább pótkávé nem létezik, és
nincsen jobb pótlás a pabkávé
helyébe, a hol ez orvosilag eltiltatott.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé
csak a »Kneipp páter« védjegyű
eredeti csomagokban valódi. Nyitva
merlegelt, vagy másképpen csoma-
golt maláta kávé soha sem

Kathreiner.